

Oppblåst vindskryt

I VINDEN: Vertskommunene, som her i Bjugn, har lite håp om å få økonomiske gevinster av en vindkraftutbygging.

ENERGI: Vindkraftprosjekter står i kø. Om de blir vedtatt, gir de i hvert fall ingen lokal økonomisk gevinst, viser en NHH-studie.

ARE HARAM
ARE.HARAM@FINANSVISEN.NO

– Vi har gjort vårt i departementet. Det er flere konsesjoner enn vindkraftverk. Nå er det opp til investorene å sette i gang nye vindparker, sa olje- og energiminister Tord Lien (FrP) i vinter, da han varslet gunstige avskrivingsregler for vindkraft.

Pr. i fjor var det det gitt 86 konsesjoner, hvorav 18 er påklaget, 98 søknader var avslått eller trukket, mens 39 var til behandling og ytterligere 30 var varslet.

Dette gjør på ingen måte Norge til frontløper i vindkraft, men for en rekke involverte kommuner snakkes det om økonomiske ringvirkninger som viktig grunn til å satse på (eller slippe til) vindkraft.

Ingen lokal gevinst

Det er i så fall bare luft. En større

NHH-studie av Europas vindkraftkjempe, Tyskland, viser at vindkraftutbygging ikke gir økt lokal vekst.

Studien, utført av NHH-professor Øivind Anti Nilsen og Nils G. May (DIW, Berlin), viser at vindkraftutbyggingen er uten signifikant effekt på veksten, om man korrigerer for utdannelsesnivå, grad av urbanisering, kvinners yrkesdeltagelse og andre sentrale faktorer. Vindkraften er bygget der det uansett ville vært høy lokal vekst.

– Overførbart til Norge

– Vindkraftutbygginger generelt er mer drevet frem av sentrale målsettinger enn av lokale gevinster, sier Øivind Anti Nilsen, professor ved NHH, om studien.

– Ved første øyekast ser man en klar positiv korrelasjon mellom vindkraftutbygging og økonomisk vekst i nærområdene, men når man

korrigerer for de andre faktorene som skaper økonomisk vekst, blir det ingen signifikant effekt.

– Vil du tro at hovedfunnet, at det er lite lokale økonomiske gevinster, er overførbart til norske vindkraftprosjekter?

– Ja, jeg tror dette gjelder også for Norge og andre land.

Lokket med bro

Lokalt er flere vindkraftprosjekter i Norge blitt koblet til infrastrukturutbygging. Et prosjekt på Nordøyene utenfor Ålesund sikret flertall i kommunestyret ved at det ble bevilget prosjektpenger for en fastlandsforbindelse. Vindkraftanlegget har for lengst fått konsesjon. De to øyene har seks-syv år senere ikke lenger tro på at det noensinne blir fastlandsforbindelse.

– I flere norske prosjekter lokkes det med at vindkraftutbyggingen vil

VEKSTSENTRA? Her noen av de planlagte, vedtatte og faktisk utbygde vindkraftverkene på nordvestlandet. KART: WE

føre med seg også infrastrukturforbedringer. Hjelper ikke det?

– Jeg har vanskelig for å se at infrastrukturinvesteringer på de aktuelle stedene vil gi store gevinster. I så fall måtte det først være arbeidsplasser, eller muligheter for

å skape arbeidsplasser, på stedene hvor man planlegger vindkraftutbygging, sier Nilsen.

– Og hvis det er mangelen på infrastruktur som er hinderet her, så skulle man heller investere i infrastrukturen, uten å bygge ut vindkraften.

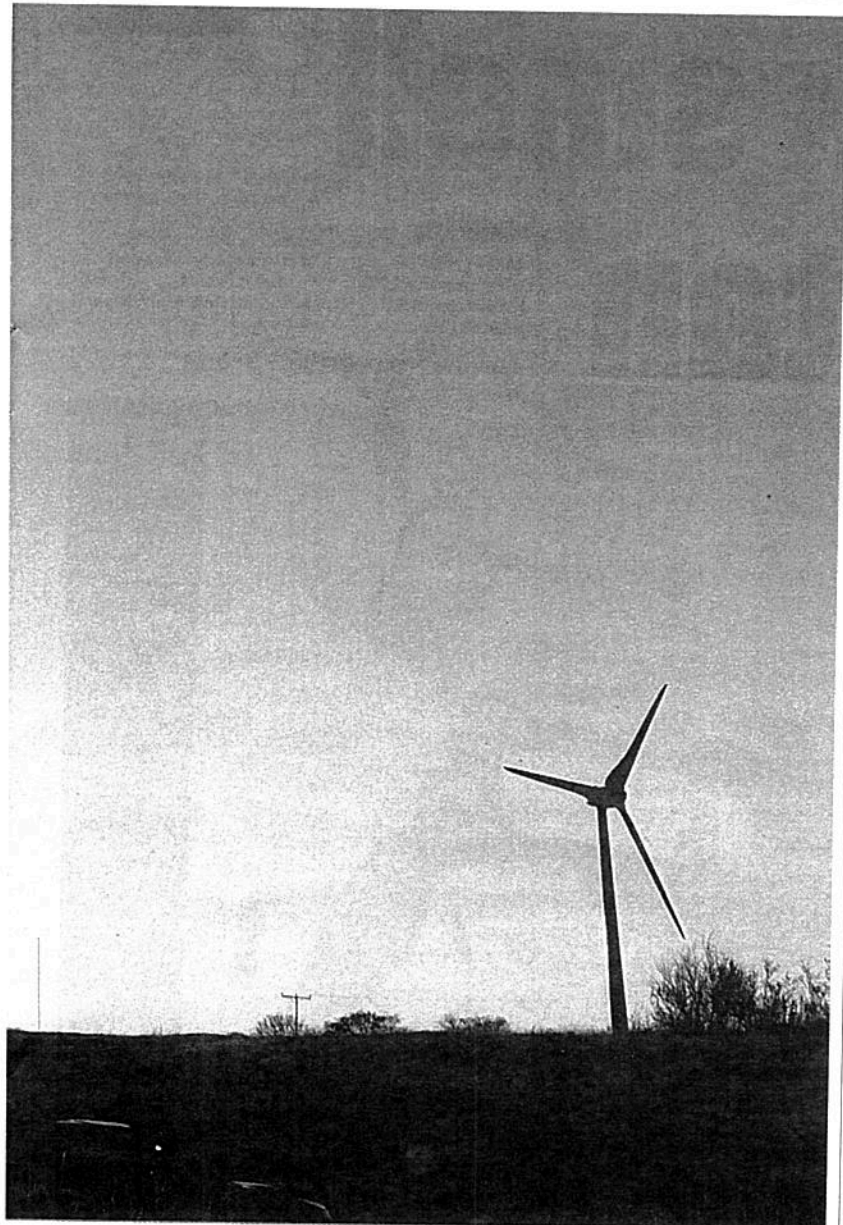

FOTO: NTB SCANPIX

NHH-professor: - Vanskelig for å se infrastrukturgevinst

Nilsen minner om at vindkraft heller ikke medfører mange varige arbeidsplasser.

- Det er først og fremst snakk om arbeidsplasser i selve utbyggingsfasen. Samtidig er det trolig negativt for turismen om man bygger vindkraft.

Vind-positive

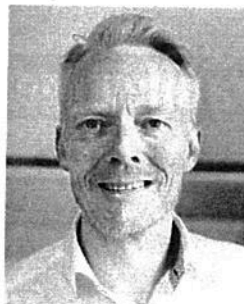
I Tyskland er det nå vindkraft i tre fjerdedeler av kommunene. Majoriteten av kapasiteten er bygget i nord-vest, hvor det er klart best vindforhold. Dessuten: «Økonomisk attraktive kommuner er mer tilbøyelige til å bygge vindkraftka-

pasitet,» konkluderer forskerne.

Fra 2002 til 2009, perioden May og Nilsen har gode økonomiske data for, økte tysk vindkraftkapasitet fra 11.860 til over 25.000 Megawatt (Mw). I 2013 var vindkraft blitt den største kilden til fornybar energi i Tyskland, med 7,9 prosent av total elektrisitetsproduksjon.

I 2013 hadde norsk vindkraftkapasitet nådd en ytelse på bare 811 Mw. Ifølge vindportalen.no leverer vind i et normalår ca 1,8 prosent av all elektrisk kraft i Norge.

Myndighetenes anslag tilsier at det innen 2020 er installert 3.000-3.500 Mw i Norge.

OMVEI: Hvis stedet trenger veier for å utløse vekst, så råder Øyvind A. Nilsen til å bygge veiene, uten å gå veien om vindkraftutbyggingen.

FOTO: HEGGE SKOVINNH

DYRT UANSETT: Styreleder Åge Korsvold er klar på at det er dyrt å la seg vanne ut i Vardia-emisjonen, men også de som tegner må se 10 prosent av pengene gå ut i kostnader.

FOTO: EVNG VIGSETH

Vardia-emisjon koster flekk

FINANS: Vardia-emisjonen blir rådyr for eierne. Nær 10 prosent av den nye kapitalen går rett ut i kostnader.

STEINAR GRINI
STEINAR.GRINI@FINANSAVISEN.NO

«Emisjonen er dyr for dem som ikke kan delta», sa styreleder Åge Korsvold i Vardia til Finansavisen sist onsdag.

Han siktet til den massive utvanningen i det antallet utestående aksjer eksploderer fra 32 til 407 millioner.

Får 341 millioner

En gjennomgang av prospektet viser at det ikke bare er dem som ikke kan delta som får en høy kostnad i forbindelse med emisjonen. Prospektet viser at av bruttoprovenyet på 375 millioner kroner forsvinner 34 millioner i kostnader.

Tilbake til Vardia blir det bare 341 millioner kroner.

- Kostnadene knytter seg til garantihonorar, juridisk honorar og tilretteleggingshonorar, sier kommunikasjonsdirektør Aleksander Nordahl.

6 prosent garantihonorar

Garantihonoraret er på 3 prosent

av garantibeløpet i emisjonen på 275 millioner kroner. Dertil er det garantihonorar på 3 prosent også i konsortiet som stiller seg bak emisjonen på 100 millioner. Disse primærgarantistene vil i tillegg få en ekstra garantiprovisjon på 3 prosent for den del av deres garantibeløp som ikke blir videre syndikert.

Det betyr at for det beløpet de blir avkrevd emisjonsgaranti vil de få 6 prosent garantihonorar på summen. Hvor mye dette blir vil ikke være kjent for emisjonsresultatet er kjent.

5 prosent til Pareto?

Det største honoraret er likevel tilretteleggingshonoraret til Pareto Securities. Hvor mye av de resterende 6 prosentene Pareto får, vil ikke Aleksander Nordahl gå ut med, men normalt utgjør de juridiske kostnadene lite sammenlignet med meglerhonoraret.

Følgelig er det naturlig å anta at Pareto klokker inn rundt 5 prosent av emisjonskronene.

- Flere vil miste jobben enn det regjeringen tror

MAKRO: Regjeringens anslag for arbeidsledigheten er for lave, sier Arbeiderpartiets Per Rune Henriksen.

Han viser til dystre rapporter fra leverandørindustrien.

- Det virker klart at regjeringen har undervurdert hvor alvorlig utviklingen er i sine anslag om antall arbeidsledige i revidert nasjonalbudsjett, sier Henriksen til NTB.

Ap-representanten er saksordfører for Stortingets behandling av plan for utbygging og drift av det enorme Johan Sverdrup-feltet i Nordsjøen. Mandag møtte han representanter for leverandørindustrien i Stavanger.

Så langt har flere tusen ansatte

mistet jobben, i tillegg til midlertidig ansatte som ikke har fått fornyet kontrakt.

Per Rune Henriksen,

Ap. FOTO: NTB SCANPIX

Anslag fra Norsk Industri antyder at ledigheten kan komme opp i 200.000, noe som er langt unna hva regjeringen beregner i revidert nasjonalbudsjett.

I budsjettforslaget er anslagene for ledigheten 4 prosent i år og 4,1 prosent neste år. Det innebærer i så fall at toppen for arbeidsledigheten alt er nådd i denne omgang.

NTB

VI ER NYÅPNET

Bernt Ankers gt 5

www.xposed.no